

Posudek oponenta diplomové práce

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Lucie Jakubcová- Hajdušková, Ph.D.

Oponent diplomové práce: PaedDr. Helena Hazuková, CSc.

Autor (diplomové) práce: Mariana Formanová

Obor: Učitelství pro 1.stupeň ZŠ, specializace výtvarná výchova, prezenční studium

Název práce: Možnosti a meze reflexivního dialogu ve výtvarné výchově na 1.stupni ZŠ

V textu (ani v Zadání) předložené diplomové práce není explicitně uvedeno, kde je předpokládané těžiště jejího zpracování. Z koncepce práce i kvality její výsledné podoby zpracování zvoleného tématu jsem dospěla k přesvědčení, že diplomantka považovala za stejně významné obě části – teoretickou i empirickou. Zájem o zkoumanou problematiku, odpovědný přístup ke splnění zadaného úkolu a značné pracovní nasazení potvrzuje kvalita obsahu i formálních náležitostí všech částí předložené práce. Pro zpracování značně obsáhlé teoretické části (66 s. textu) prostudovala velké množství pramenů, které funkčně uspořádala do logických celků. Na jejich podkladě pak zdařile přiblížila širší filozofické i pedagogické kontexty předmětu svého zkoumání a analyzovala z různých názorových východisek vymezení klíčových pojmů, vztahujících se k tématu práce .

V **teoretické části** považuji za cenný **přínos** pro další vzdělávání učitelů (nejen) primárního stupně školy zejména obsah i přehlednost zpracování **2.kap. Místo reflexivního dialogu v různých přístupech a pojetích výtvarné výchovy** a **3.kap. Specifika reflexivní praxe v prvním ročníku**, která byla součástí její velmi solidní přípravy na vlastní pedagogický experiment jako část výzkumné sondy, realizované v empirické části práce.

V **empirické části** prokázala diplomantka dobrou obeznámenost s principy a metodami pedagogického výzkumu a respektovala jeho etické principy. Realizovala výzkumnou sondu jako prostředek kvalitativního výzkumu, jehož předmětem bylo využití reflexivního dialogu ve výtvarné výchově v elementárních třídách ZŠ. Jasně formulovaným cílem výzkumu bylo zmapování jeho možností a mezí. Výzkumné otázky byly ve vztahu k předmětu zkoumání zdařile vybrané i jasně formulované. Jednou z použitých metod byla i reflexivní bilance vlastní výuky autorky ve vybraných třídách. Výzkumné nálezy jsou doloženy množstvím primárních dat s odkazem. V kap. Reflexivní bilance doporučuji oddělit ty, které byly získané prostřednictvím respondentů - učitelů a ty z vlastního pedagogického experimentu. Za **přínos pedagogické praxe** lze považovat všechny výzkumné nálezy ze tří částí své výzkumné sondy. Jedním z významných je dle mého soudu i zjištění, že reflektivní rozhovor (v artefietickém konceptu) se v rámci výzkumné sondy neuskutečnil; potvrzuje (nejen) moji zkušenost, že mnozí vyučující označují své pojetí výuky výtvarné výchovy za artefietické, aniž pochopili jeho základní principy a metody. Z hlediska možností hlubšího prozkoumání tématu je zajímavá i připojená úvaha autorky *Inspirace a otázky*, která ukazuje na **možné směry výzkumu se zaměřením na uměleckou tvorbu**. V souvislosti s ní však doporučuji autorce nezobecňovat pohled tří umělců žijících a citace čtvrtého (s.95), a s počkat s tvrzeními v předposledním odstavci v kap. **Závěr**, zda je příslušný výzkum ověřit.

Pro **prokázanou odbornou úroveň, prokazatelné přínosy i další klady** ráda **doporučuji předloženou diplomovou práci k obhajobě** a navrhuji, aby její autorka před příslušnou komisí:

1. Objasnila rozdíl mezi pojmy „zážitek“ a „prožitek“, s nimiž pracuje v teoretické části práce.
2. Vymezila zřetelně rozdíl mezi reflexivním a reflektivním dialogem (viz znění Zadáním DP a její název i „střídavé“ používání obou termínů v textu obou částí práce).
3. Rozhodla, zda Komentář k vlastní výuce v příloze č.4, který rovněž přináší zajímavé informace, je možno také pokládat za reflexivní bilanci.

V Praze, 7.8.2013

PaedDr. Helena Hazuková, CSc.

